

Renovatie in Roermond

„In Roermond constateerde de gemeente eind 2007 dat nogal wat groenvakken slijtage vertoonden: de beplanting ging achteruit en door hoog opgaand bosplantsoen waren op sommige plekken onveilige situaties ontstaan, zoals langs verkeerspaden”, verhaalt Van Uden. „Doordat de beplanting noodgedwongen kort werd gehouden, viel deze open waardoor onkruid steeds meer kans kreeg.” De sierwaarde ging achteruit. Deze situatie deed zich in meerdere wijken voor. Van Uden: „Gemeente Roermond had al gemerkt dat zij zelf niet opschoot met steeds kleine plannetjes beramen.”

Daarom benaderde Roermond BTL voor hulp bij een planmatige aanpak. De wens was enerzijds een beheerbewuste herinrichting, zodat de beheerkosten op lange termijn gedrukt zouden worden. Anderzijds moest de groenrenovatie de kwaliteit van de wijk verhogen.

In augustus 2008 ging BTL met de eerste voorbereidingen aan de slag en nog datzelfde najaar waren in de eerste wijk al de helft van de omvormingen gedaan. De andere

helft volgde die winter. Op dit moment heeft BTL de tweede ronde (wijk) in voorbereiding: ook hier zal dit najaar de uitvoering van de renovatie plaatsvinden. Hierbij worden de vakken die er het slechtst aan toe zijn, het eerste aangepakt. Het streven is om bestaande bomen zoveel mogelijk te behouden. Van Uden: „Die zorgen juist voor uitstraling en sfeer. Bovendien spaart het veel tijd aan kapvergunningen uit.” In de jaren '70 plantsoenen is het vooral de onderbeplanting die voor problemen zorgt. „Het gras, de heesters, het bosplantsoen, daar moet je iets mee”. De versleten beplanting gaat eruit en wordt veelal vervangen door lage heesterachtigen. Met het oog op het wegvallen van Casoron, past BTL vooral sortiment toe dat snel sluit. Ook hoge heesters worden zoveel mogelijk behouden; zij krijgen dan een afplantrand van lage heesters ervoor.

Met het oog op efficiënt onderhoud is ook gazon toegepast. Zelfs voor solitaire rozenstruiken was plek: deze zijn gecombineerd met lage beplanting zodat er niet of minder geschoffeld hoeft te worden.

van wens tot uitvoering kan komen. Al moeten de '100 dagen' niet al te letterlijk worden genomen. Van der Heijden: „Soms kiest een gemeente ervoor om de uitvoering aan te besteden en dan kan het wat langer duren”.

De basis van een vlot proces is volgens Van der Heijden het goed doorrekenen van de beheerkosten van de vernieuwde plantvakken. Als je kan aantonen dat met een goede inrichting en/of bewonersparticipatie het onderhoud niet zo duur hoeft te zijn, dan heb je een goed argument om het gemeentebestuur mee te krijgen, legt de BTL-directeur uit. „Daarom maken we onder meer verschillende bewonersscenario's die we vooraf ter overweging aan het bestuur voorleggen”.

Naast beheerbaarheid focust BTL op de technische staat van het groen, op bewonersparticipatie en op het eigen groenstructuurplan van de gemeente.

Basisafspraken

Voor het in kaart brengen van de kosten van de renovatie, hanteert BTL eenheidsprijzen. Of het nou om rooien van bosplantsoen gaat of planten van hagen. „Die basisafspraken zijn heel belangrijk. Een gemeente moet het vertrouwen krijgen dat de renovatie binnen het budget blijft en uiteindelijk kostenbesparend kan zijn, zonder aan de herinrichting te tornen”, legt Van der Heijden uit. In het geval van Roermond was dat vertrouwen er al, omdat BTL in deze stad al het onderhoud van de wijken deed. Dit onderhoud gebeurde op basis van een aanwezig bestek, maar voor de renovatie is geen apart bestek gemaakt. Van Uden: „Het hele RAW-bestek kon worden overgeslagen. De herinrichting is gedaan op basis van een ontwerp, plantenlijst en eenheidsprijzen”. Juist hierdoor kon het proces ook zo vlot verlopen, leggen Van Uden en Van der Heijden uit.

Roermond leverde de inspiratie voor het prachtwijk-concept. Inmiddels paste BTL Advies het onder andere toe in Genep en Eemnes. Ook in deze gemeenten was de schaal van het achterstallig onderhoud de gemeenten boven het hoofd gegroeid, aldus Van der Heijden. Gezien de massaliteit van de jaren '70-plantsoenen zal BTL zich vermoedelijk niet hoeven te vervelen de komende jaren. ■

Prachtwijk in 100 dagen

In veel gemeenten in Nederland loopt het groen uit de jaren '70 op zijn eind. Omdat menig wijk uit die tijd stamt, is de omvang van de renovaties dermate groot dat gemeenten moeite hebben de klus te klaren. BTL Advies sprong hier op in met het concept 'Prachtwijk in 100 dagen'. Het hele traject, van voorbereiding tot uitvoering, kan nu in een paar maanden rond zijn.

Tekst Marrit Molenaar / Beeld Fer Traugott en BTL Advies

Versleten beplanting is vervangen door lage heesters en vaste planten.

In Roermond kreeg BTL Advies de opdracht om op meerdere plekken in de stad oud, verloederd groen op te knappen. De Limburgse stad is niet de enige waar zo zoetjes aan het openbaar groen hard toe is aan vervanging. Vaak gaat het om bosplantsoen uit de jaren '70 dat destijds op grote schaal in de woonwijken werd aangeplant. En daar zit hem nu juist de kneep, leggen vestigingsmanager David van Uden en directeur Rinus van der Heijden van BTL Advies uit. Al dat plantsoen raakt op hetzelfde moment sleets en gemeenten zien als een berg op tegen zo'n grootschalige renovatie. Van Uden: „We zagen gemeenten er mee worstelen. De opgave wordt voor hen steeds groter.”

Behalve noodlijdende jaren '70 plantsoenen dook afgelopen najaar nog een nieuw probleem op: het verbod op Casoron. Van der Heijden: „Hierdoor staan in veel gemeenten de beheerbegrotingen onder druk”. In samenhang met de toegenomen aandacht voor duurzaamheid, zag BTL echter juist mogelijkheden. Want

met een goed ingericht plantsoen kan een gemeente zowel geld uitsparen als duurzaam zijn.

De optelsom van al deze nieuwe tendensen zette BTL op het spoor van de 'Prachtwijk in 100 dagen'. Want bij zo'n grootschalige groenrenovatie is een hoop planning, afstemming met bewoners gemoeid en uitgebreide procedures. En dat vertraagt het proces. Voor BTL een kans om gemeenten toch vlot op weg te helpen en bij te staan in een efficiënte, planmatige aanpak. De werkzaamheden die BTL in Roermond verrichtte, stonden in feite model voor 'Prachtwijk in 100 dagen'.

De naam suggereert dat het concept alleen voor de zogenaamde Vogelarijken bedoeld is, maar dat is niet het geval. De naam verwijst wel naar de problemen die in een kracht/prachtwijk spelen. Van der Heijden: „Ook in veel niet-krachtwijken zie je verrommeling optreden, de wijk glijdt af, de sociale veiligheid neemt af. En net als in een Vogelarij-wijk is ingrijpen in de fysieke leef-

omgeving dan een belangrijk wapen om die verloedering een halt toe te roepen.” Lees: het plantsoen opknappen. Samen met bewoners, want echte krachtwijk of niet, bewonersparticipatie is voor elke gemeente anno 2009 onontbeerlijk om het gewenste draagvlak te creëren.

Stroperig

Met de 'Prachtwijk in 100 dagen' neemt BTL de gemeente al het benodigde werk uit handen. Van het maken van het renovatieplan, tot bewonersbrieven en het uiteindelijke groenwerk. Belangrijkste troef die de groenadviseur de gemeenten daarbij kan bieden is snelheid. Van Uden: „In Roermond was de vraag vooral hoe al die voorbereidingen konden plaatsvinden, zonder dat het al te veel tijd zou kosten. Een gemeente is met zo'n omvangrijk project vaak zo een jaar verder. Zo'n proces verloopt vaak stroperig”. Het concept van BTL is volgens Van Uden en Van der Heijden zodanig compact dat een gemeente binnen een paar maanden